

LAPORAN AKHIR LATIHAN INDUSTRI DI
JABATAN PEMBANGUNAN KOPERASI
NEGERI KELANTAN

OLEH

WAN SUHAILA SINTI WAN HAMID
SARJANA MUDA PENGURUSAN
(POLISI DAN SEKITARAN SOSIAL)

LAPORAN LATIHAN INDUSTRI DISERAHKAN KEPADA
JABATAN EKOLOGI SOSIAL
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA
(KUSTEM)

2006

**LAPORAN AKHIR LATIHAN INDUSTRI DI
JABATAN PEMBANGUNAN KOPERASI
NEGERI KELANTAN .**

Oleh

**WAN SUHAILA BINTI WAN HAMID
Sarjana Muda Pengurusan
(Polisi Dan Sekitaran Sosial)**

Laporan Latihan Industri Diserahkan Kepada

**Jabatan Ekologi Sosial
Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia
(KUSTEM)**

2006

i100045608

Pengesahan Keaslian Laporan

Dengan ini saya **Wan Suhaila Binti Wan Hamid (840830036080), UK 9405**, mengaku bahawa laporan Latihan Industri bagi kursus SOS 4299 adalah hasil usaha saya sendiri. Segala bentuk penulisan yang terkandung dalam laporan ini adalah merupakan pandangan dan pendapat saya yang berasaskan kepada pengaplikasian teori dan pengalaman yang dipelajari semasa menjalani Latihan Industri semata-mata. Fakulti Pengurusan dan Ekonomi (FPE), Kustem tidak terikat dengan isi kandungan laporan tersebut.

Tandatangan

Nama : Wan Suhaila Binti Wan Hamid

Tarikh : 12/10/2006

Disahkan Oleh :

**Penyelia KUSTEM
b/p Pengerusi Latihan Industri
Fakulti Pengurusan dan Ekonomi
KUSTEM**

PENGHARGAAN

Assalamualaikum dan Salam Sejahtera,

Syukur saya ke hadrat Illahi kerana dengan limpah kurnia-Nya maka saya telah dapat menyiapkan laporan akhir Latihan Industri ini dengan jayanya. Di sini saya ingin merakamkan penghargaan dan rasa terima kasih saya kepada semua individu yang telah memberi kerjasama dan tunjuk ajar kepada saya sama ada secara langsung mahupun tidak langsung sepanjang saya menyiapkan kertas kerja ini.

Pertama sekali saya ingin mengucapkan terima kasih saya yang tidak terhingga kepada Dr Asyraf Bin Abd Rahman selaku penyelia KUSTEM, En. Akram Bin Hasan selaku penyelia industri dan Tuan Haji Zainun bin Hamzan selaku Pengarah di Jabatan Pembangunan Koperasi (JPK) negeri Kelantan. Mereka ini yang telah banyak memberi tunjuk ajar, bimbingan, bantuan, nasihat, kritikan yang membina dan pendapat yang sangat berguna dan berharga kepada saya dalam menyiapkan laporan akhir ini. Selain itu, terima kasih juga diucapkan kepada kakitangan-kakitangan yang berkhidmat di Pejabat JPK yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam menyiapkan laporan akhir ini. Semoga Allah S.W.T akan membalas segala jasa dan budi kalian.

Ucapan penghargaan juga ditujukan teristimewa untuk keluarga tersayang iaitu ibu dan bapa saya yang banyak memberi sokongan dan dorongan serta sentiasa mendoakan kejayaan saya. Tidak lupa juga ucapan penghargaan ini ditujukan khas untuk rakan-rakan seperjuangan yang lain yang turut sama membantu dan memberi tunjuk ajar kepada saya dalam menyiapkan laporan ini. Semoga Allah S.W.T merahmati kalian.

ISI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Pengesahan Keaslian Laporan	i
Penghargaan	ii
Isi Kandungan	iii
Ringkasan Perkataan	vi
Senarai Lampiran	vii
Senarai Rajah	viii
Ringkasan Eksekutif	ix
BAB 1	
LATAR BELAKANG ORGANISASI	
1.0. Pengenalan	1
1.1.1 Objektif Latihan Industri	3
1.1.2 Kepentingan Latihan Industri	4
1.2 Sejarah Jabatan Pembangunan Koperasi	5
1.2.1 Logo Jabatan Pembangunan Koperasi	8
1.2.2 Struktur Organisasi JPK Kelantan	11
1.2.3 Pasukan Pengurusan JPK	13
1.2.4 Dasar JPK Negeri	15
1.3 Dasar Organisasi	16
1.3.1 Kawal selia	16
1.3.2 Pengembangan	16
1.3.3 Sokongan Pentadbiran	17
1.3.4 Penyelidikan	17
1.4 Misi Jabatan	17
1.5 Objektif Jabatan	18
1.6 Strategi JPK Negeri Kelantan	19
1.7 Etika-etika Kerja Koperasi	19

1.8	Struktur Organisasi	22
	1.8.1 Bahagian Pengesanan	23
	1.8.2 Bahagian Pengembangan	24
	1.8.3 Bahagian Pengawasan/Penguatkuasa	25
	1.8.4 Bahagian Pengurusan Sumber	27
	1.8.5 Bahagian Audit Dan Akaun	29
	1.8.6 Bahagian Pinjaman Dan Pelaburan	34
1.9	Perancangan Masa Depan JPK	36
1.10	Wawasan Jabatan Pembangunan Koperasi	38
1.11	Ringkasan Aktiviti Pelatih Semasa Latihan Industri	39

BAB 2

SISTEM KERJA, MASALAH DAN PENYELESAIAN

2.0.	Pengenalan	41
2.1	Mengenalpasti Masalah Sedia Ada	41
	2.1.1 Sistem Pengurusan Fail	41
	2.1.2 Sistem Operator	42
	2.1.3 Sistem Telefon Dan Faks	43
	2.1.4 Sistem Perakam Waktu	44
	2.1.5 Sistem Pendaftaran Koperasi	44
	2.1.6 Sistem Pinjaman	46
	2.1.7 Sistem Pengembangan Ahli	47
2.2.	Pengenalpastian Masalah	49
	2.2.1 Masalah Pengurusan Fail	49
	2.2.2 Masalah " <i>System Punch Card</i> "	50
	2.2.3 Masalah Sistem Pendaftaran Koperasi	50
	2.2.4 Masalah jadual Waktu Pelajar Praktikum	51
	2.2.5 Masalah Tempoh Latihan Pelajar Praktikum	52
2.3.	Analisis Dalaman Dan Luaran Organisasi (<i>SWOT</i>)	53
	2.3.1 Kekuatan (<i>Strenghts</i>)	54
	2.3.2 Kelemahan (<i>Weekness</i>)	58

2.3.3	Peluang (<i>Oppurtunities</i>)	62
2.3.4	Ancaman (<i>Threats</i>)	65
2.4.	Pelaksanaan cadangan	68
BAB 3:	KESIMPULAN	72
	RUJUKAN	74
	LAMPIRAN	76

RINGKASAN PERKATAAN

LI- Latihan Industri

FPE - Fakulti Pengurusan dan Ekonomi

KUSTEM - Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia

JPK- Jabatan Pembangunan Koperasi

TMP-JPK- Tabung Modal Pusingan Jabatan Pembangunan Koperasi

SSB - Sistem Saraan Malaysia

JPA - Jabatan Perkhidmatan Awam

MCIS - *Co- operative Insurans Society*

PIBG - Persatuan Ibu Bapa dan Guru

KIK - Koperasi Industri Kampung

SENARAI LAMPIRAN

1. (Lampiran 1) - Mengenal koperasi
2. (Lampiran 2) - Ulasan/arahan pengarah/pendaftar Koperasi Negeri yang dilakukan oleh pelatih
3. (Lampiran 3) - Surat permohonan penubuhan koperasi/prosedur penubuhan koperasi
4. (Lampiran 4) -Tentatif program bagi pengembangan kakitangan
  - Analisa kepuasan pelanggan setiap bulan yang dilakukan oleh pelatih.
  - Jadual keterlibatan pelatih dengan aktiviti luar pejabat

SENARAI RAJAH

1. Logo Jabatan Pembangunan Koperasi
2. Jadual makna lambang Logo Jabatan Pembangunan Koperasi
3. Struktur organisasi Jabatan Pembangunan Koperasi
4. Rajah pegawai bahagian pengesanan
5. Rajah pegawai bahagian pengembangan
6. Rajah pegawai bahagian pengawalan dan penguatkuasaan
7. Rajah pegawai pengurusan sumber
8. Rajah bahagian audit dan akaun
9. Rajah proses penubuhan dan pendaftaran koperasi
10. Rajah proses sistem pengembangan kakitangan

RINGKASAN EKSEKUTIF

Jabatan Pembangunan koperasi (JPK) merupakan satu organisasi peringkat negeri Kelantan yang terdapat di bangunan Wisma Persekutuan, Kota Bharu. Jabatan ini mempunyai beberapa cawangan dimana ia dipecahkan mengikut wilayah. Jabatan ini bertanggungjawab dalam menentukan pembangunan rakyat melalui keterlibatan dalam koperasi yang ditubuhkan. Objektif pelaksanaan ini adalah untuk membantu golongan bandar dan luar bandar dalam meningkatkan pendapatan seterusnya meningkatkan taraf ekonomi. Ia juga berperanan dalam mewujudkan masyarakat yang berjimat cermat terutama bagi golongan kerajaan.

Jabatan Pembangunan Koperasi di ketuai oleh Tuan Hj Zainun Bin Hamzan sebagai pengarah. Beliau dibantu En. Muni bin Mohd Nor selaku penolong pengarah JPK dan pegawai-pegawai lain di jabatan ini. Organisasi ini mempunyai enam jabatan dimana setiap jabatan mempunyai peranan dan tugas masing-masing dalam menjalankan aktiviti organisasi. Jabatan tersebut ialah bahagian pengesanan, bahagian pengembangan, bahagian pengawalan/penguatkuasa, bahagian pengurusan sumber, bahagian audit dan akaun serta pinjaman dan pelaburan.

Tidak dapat dinafikan bahawa setiap organisasi memiliki masalahnya yang tersendiri. Antara permasalahan yang wujud di dalam organisasi ini serba sedikit akan mempengaruhi proses operasinya dan menyebabkan tugas-tugas yang dijalankan tidak akan berjalan dengan lancar. Permasalahan yang wujud di sini adalah melibatkan tenaga kerja dan juga sistem pelaksanaan tugas setiap kakitangan yang terbantut akibat daripada corak pengurusan yang kurang efektif, antara masalahnya ialah sistem pengurusan fail, sistem punch card, sistem pendaftaran koperasi, kekurangan tenaga kerja dan lain-lain lagi. Sehubungan itu, beberapa cadangan untuk menyelesaikan masalah tersebut telah diberikan contohnya penambahan tenaga kerja, meningkatkan kemudahan, penerangan yang jelas kepada pelanggan dan sebagainya. Diharap dengan adanya cadangan penyelesaian terhadap masalah yang dikenalpasti pihak Jabatan

Pembangunan Koperasi dapat meneliti dan menilai semula cadangan yang telah diberikan dan memberi perhatian yang serius supaya tahap kecekapan di jabatan ini lebih bermutu dan menambahkan komitmen pekerja.

Bagi diri pelatih, Latihan Industri ini merupakan satu program yang bersifat positif kepada semua pihak. Latihan Industri yang dijalankan merupakan satu permulaan yang baik bagi seseorang pelajar dalam menyesuaikan diri terhadap persekitaran kerja yang sebenar. Pemilihan organisasi yang tepat dan bersesuaian dengan bidang kursus yang diikuti oleh pelajar merupakan satu perkara yang perlu ditekankan.

Secara keseluruhannya, Latihan Industri ini banyak mendedahkan pelatih terhadap keadaan sebenar di dalam pengurusan sesebuah organisasi. Pengalaman dan ilmu yang telah diperolehi selama 12 minggu menjalani Latihan Industri ini sememangnya banyak memberikan gambaran yang sebenar terhadap situasi dialam pekerjaan. Diharapkan latihan seumpama ini akan diteruskan dan diperluaskan skopnya.